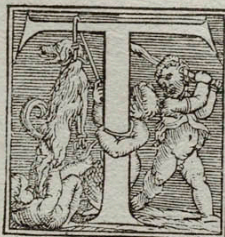

- A**_{1,2,3,4} *In omnibus observatur figuris, superiorē corporis partem notans, quā superpositā cōmittitur uertebrae. Ceterum quia superiori parti inferior prorsus respondet, abs re fuisse uertebra thoracis ab inferiori facie delineare. Quod in tertia figura positum, appendicem notat superiorē corporis uertebrae, quae adhuc post ostiū coctionē & emundationem ferē relinquitur.*
- B**₁ *Medium eius sinus, quem duabus uertebrae corporib. communem esse dicemus, cuiq; costae radix inarticulatur.*
- C**₁ *Eiusmodi sinus pars in inferiori uertebrae corporis sede sculpitur, quae tanto minor est superiori parte B insignita, quanto communis sinus costae articulandae paratus, ad subiaccntem uertebra magis, quam ad superpositam pertinet.*
- D**₃ *Sinus undecimae uertebrae, cui undecima dextri lateris costae inarticulatur.*
- E**₄ *Sinus duodecimae uertebrae, cui duodecima dextri lateris costae coarctatur.*
- F**₄ *Sinus asper & profundus, ex quo ligamentū prodit, duodecimā costā suā cōnectens uertebrae.*
- G**_{2,3,4} *Foramen grandius posteriori uertebrae corporis sedi, quae dorsale medullam respicit, incisum.*
- H**_{1,2,3,4} *Transuersi processus uertebrae thoracis.*
- K**₁ *Sinus in apice transuersi processus, cui costae articulatur, conspicuus.*
- L**₁ *Sedes transuersi processus, quam gibbam esse dicemus.*
- M**₁ *Sedes transuersi processus caua. Quod autem in reliquis tribus figuris posteriorem uertebrae faciem exprimentibus, transuersi processus nonnihil decliues ferri apparent, ob hoc euenit, quod in his delineationibus superioris uertebrae partis magna conspicitur portio. Oculi enim acies ad posterioris sedis medium, studio non fuit directae.*
- N, O**, **P**_{1,2} *Spina, seu posterior processus, ac in secunda quidem figura superior spine exprimitur sedes, in qua N & O & P tres lineas notant, triangularem figuram simul constituentes. & interuallū inter N ac O una est superficies superior, & aliud interuallū inter N & P altera est superficies superior. Verum prima figura tertiam ipsius processus superficiem notat, quae inferior est, ac inter O & P consistit. Quod autem iuxta N in prima figura inumbratum cernitur, alterius superiorum superficierum est portio.*
- Q**₁ *Linea in tertia superficie extuberans, quae aspera & inaequalis est.*
- R**₃ *Spina undecimae thoracis uertebrae.*
- S**₄ *Spina duodecimae thoracis uertebrae.*
- T, V**₁ *Vertebrae thoracis, quae supra duodecimā consistunt ascendentiū processū anterior sedes.*
- X, Y**_{2,3} *Ascendentium thoracis uertebrae processuum posterior sedes, quae illi processus extuberant, & cartilagine incrustantur.*
- a**_{2,3} *Descendentium thoracis uertebrae processuum exterior sedes.*
- c**₁ *Hic uidetur dextri descendentis processus anterior sedes, quae sinuatur, cartilagineq; obductur, & ascendenti subiectae uertebrae processus tuberculum excipit.*
- e, f**₄ *Ascendentes duodecimae thoracis uertebrae processus, undecimam subcuntes uertebrae.*
- g, h**₄ *Descendentes duodecimae thoracis uertebrae processus, qui ascendentiū primae lumborum uertebrae processuum sinibus inarticulantur.*

Plurimū duo
decim thoracis
esse uertebrae.

Quandam uer
tebram supra
vtriusq; ab alijs
suscipi.

THORACIS uertebrae numerantur^a duodecim, praeterquam quod aliquando, tamen raro, aliquibus uel deest una, uel superest. Sed deesse rarius, quam superesse, inuenitur. Patauij namque duo corpora, tredecim singula thoracis donata uertebrae mihi occurrerunt, quum interim haecenus undecim tantum uertebrae nunquam uiderim. Neque etiam lumborum ceruicisq; uertebrae numerus tam crebro, atque thoracis, uariatur. Praeterea, etsi thoracis uertebrae pari consent numero, non tamen in omnibus eandem articulationis commonstrat speciem. Quum enim una thoracis uertebrae sit, quae uertebra ipsi superpositam ascendentiū processibus & subiectam descendentiū pariter subeat, duabus uel excipiat uertebrae, haec tamen non eadem (licet duodecim tantum thoracis sint uertebrae) se offert. quandoquidem nunc undecima, nunc uero duodecima, aut alia quaequam interdum hoc articuli genere proximis committitur uertebrae. Quod igitur accuratius, quae nam haec sit, quae ratione alijs coarctetur, quibus prompte intelligat, praefens negotium descripto utcumque arduum, sed demonstratu mihi per facile, quam potero diligentissime modo

fi. cap. 14.
C. D. inter
gra. K ad
L. De thor
tus uer
brau con
textus 1, 2
fig. cap. 19.

do aggregari, omnes thoracis uertebrae partes ordine enarraturus, ut in quibus illae inuicem pugnent, oculus quis adinueniat. Quippe in thoracis uertebrae non medio cras occurrit differentia. Primum itaque thoracis uertebrae corpora tantum magnitudine inter se discrepant, quantum una, alia collo uicinior consistit. Primae namque thoracis uertebrae corpus magnitudine admodum duodecimae corpori cedit. Deinde corpus primae, superiori sua sede, qua se primae ceruicis cōnectitur, non omnino planū est, sed modice utrinque ad latus extuberat, ceruicisq; uertebrae corpora obscurē imitatur. Inferior autem huius corporis pars, plana constat superficie, quemadmodū & inferior superiorq; omnium thoracis uertebrae corporum superficies. Nullum enim thoracis uertebrae corpus inferiori parte, uel leuissimē in longum decliue protenditur, & in subsequenti uertebrae corporis sinum (ceruicis uertebrae ritu) definit. Vt cumque etiam aliter Galenus attestetur, parem quodammodo articulationem thoracis uertebrae tribuens, quam in praecedenti Capite ceruicis uertebrae corpora moliri docuimus. Ad haec, primae secundaeq; thoracis uertebrae corpus, non adeo anteriori parte rotundū seu orbiculare prominet, atque reliquarum thoracis uertebrae corpora, quae multo magis quam supremarū corpora ad circuli seu literae C conuexi imaginem accedunt, proceriusq; in thoracis amplitudinē protuberant. Videntur enim duae superiores thoracis uertebrae, ceruicis uertebrae modum, in anteriori corporis sui sede depresso, multoq; (ut sic dicam) ampliores, quam profundiores, ac ad cōuexum semiparenthesis (potius quam C formatae. Quod ipsis priuatim cum articulationis laxo motui aptae gratia, tum musculorum collum flectentium occasione oboritur. Musculi enim illi, ita utrinque primarum thoracis omniumq; ceruicis uertebrae corporibus inferuntur, ut liquidō constet, ea corpora ab illis comprimant. Reliquarum autem uertebrae corporibus huiusmodi musculi neque adnascuntur, neque incumbunt quoque. Praeterea omnibus thoracis uertebrae corporibus hoc commune accidit, quod utrinque sinus habeant, quibus costarum capitula inarticulantur. Verum ut costarum capitula in illo articulo uariant, ita etiam ipsidem omnino sinibus non omnes uertebrae decorantur. Vbi enim prima thoracis secundae committitur, & secunda tertia, atq; ita deinceps ad nonae usque cum decima conuexum, sinus quidam in ambobus lateribus iuxta foramina neruorum nomine parata inculpitur, qui utrarumq; inuicem colligatarum uertebrae corporibus communis existit, ac partim in superioris uertebrae corpus, partim in inferioris excinditur. quam interim huius sinus gradior portio ad inferiorem uertebrae potissimum pertineat. Sinus iste incrustatur cartilagine, & obtusi anguli penē forma caelatus est, quemadmodū & costarum capitulū sinum subiens anguli obtusioris modo extuberare, in costarū tractatione monstrabimus. Ceterum prima thoracis uertebra hoc proprium cum undecima & duodecima adipiscitur, quod utrinque peculiarem habeat sinum alijs uertebrae non communem, in ipsiusq; corpore duntaxat incisum. Ad superiorem enim sedem corporis primae thoracis uertebrae, sinus utrobique exculptus rotundus, & satis insigniter cauus, ac denique cartilagine oblitus, cui primae thoracis costae radix rotundo capitulo inarticulatur. Deinde ad inferiorē huius sinus sedem alius insigniter profundus cōspicitur, asper & inaequalis, & foraminibus quibuldam oppletus, neque cartilagine inunctus, à quo ualidissimum prodit ligamentum costam in suo sinu robustissime stringens. Pari ratione sinus in duodecima uertebra duodecimae costae gratia inculptus, ad inferiorem ipsius sedem alium quoq; asperum, sed minus quam postremō dictus primae uertebrae sinus, profundum adipiscitur, qui ligamenti duodecimam costam firmius uertebrae adnectenti nomine caelatur. Postremō thoracis uertebrae corporibus etiam substantiae ratione quaedam accedit differentia. quanto enim cuiusq; uertebrae corpus grandius maiusq; est, tanto etiam minus apparet solidum, sed fungosum, & multis inaequalibus uarijsq; foraminibus in certa serie interfunctum, in quae uenae arteriaeq; corpus uertebrae enutriturae subintrant. Nisi enim uasorum surculi crassorum ossium substantiae insinuarentur, impossibile esset mediam intimamq; & a superficie remotissimam ossis substantiam, sibi nutrimentū (quandoquidem ita distat) allicere. Inter cetera huius generis foramina, nullibi insigniora se offerunt, q̄ in posteriori corporis uertebrae sede dorsale medullā respiciēte. Vbi in plurimis uertebrae unū peculiare cernitur foramen, pro uertebrae mole magnum, & asperum, & in multa desinens foraminula. Et quamuis Galenus huiusmodi foramina, priuatim lumborum uertebrae uideatur adscribere, si tamen quis singula studiose rimabitur, conspiciet primam lumborum & thoracis duodecimam, & undecimam, aliquotq; uertebrae ipsi superpositas, haec foramina pro illarum magnitudine insigniora, plura & altiora exigere, harumq; uertebrae corpus fungosius, quam ceterarum omnium esse. Quod scilicet magnae sint uertebrae, & cauae uenae caudicem sibi innitentem non forantur, ac duntaxat uenae parae carentis propaginibus implicentur. In transuersis

Thoracis uer
tebrae in cor
poribus diffe
rentia.

Libro de Os
sibus Cap. 9.

Ex sinibus
quibus costae
articulantur
differentia.

Differentia ex
corporum sub
stantia.

Libro de Os
sibus Cap. 10.